VIBORG IDRÆTSRÅD

Redegørelse vedr. undersøgelse af klubhuse & hytter

- Fase 4 (maj 2018)

Forord / Baggrund

Efter aftale mellem Kultur- og Fritidsudvalget (KFU) og Viborg Idrætsråd (VI) har idrætsrådet i sæsonen 2017/18 udarbejdet en undersøgelse (fase 4) af behovet for energirigtige investeringer i klubhuse og hytter i Viborg Kommune.

Undersøgelsen er udover KFU og VI gennemført i samarbejde med Samrådet for de Uniformerede Korps i Viborg (BUS) og Viborg Fjernvarme (VF).

I de forberedende politiske drøftelser mellem KFU og VI har der været et ønske om primært at arbejde med energirigtige tiltag og sekundært at arbejde med forbedringer af klubhuse med en energimæssig vinkel. Denne vinkling er båret med ind i kommunikationen med foreningerne.

Konklusion

Undersøgelsen konkluderer, at der er behov for følgende:

1. Investering i energibesparelsestiltag i fase 4 på kr. 2.102.877 hvoraf kr. 1.499.283 er den kommunale andel
2. Igangsætning af undersøgelsens fase 5 i efteråret 2018. I undersøgelsens fase 5 vil der fortsat være fokus på både energibesparelsestiltag og forbedringsforslag med en energimæssig vinkel.
3. Byrådet kan med fordel budgettere midler til klubhuse/hytter i årene 2019 – 2021.

Endvidere bemærkes, at det tager tid at få alle foreninger (og dermed klubhuse) i tale. 81 ud af 130 foreningsklubhuse/hytter har søgt om midler til energimæssige tiltag i undersøgelsens fase 1 (2015/16), fase 2 (2016/17), fase 3 (2017/18) og fase 4 (18/19). Der er således grund til at forvente, at endnu flere foreninger vil efterspørge medfinansiering til energibesparende tiltag i deres klubhuse i takt med den øgede synlighed, som realisering af de første investeringer, vil betyde. Samtidig viser de foregående faser, at klubberne typisk foretager deres energitiltag løbende og således ofte genansøger til forskellige projekter over flere år.

I forhold til de kommende år, er Viborg Idrætsråd allerede bekendte med en række forbedringsønsker og projekter, der er under drøftelse i de enkelte klubber. Vi anbefaler derfor, at KFU fortsat sikrer en væsentlig pulje til dette formål i de kommende 3 budgetår. Det må forventes, at der kommer yderligere ansøgninger til formålet i takt med, at det generelle fokus på energi og energimæssige forbedringer fastholdes. Alle behov kan dog ikke forventes at være gyldige ud fra de kriterier, som klubberne har drøftet.

Om processen

Bag undersøgelsen ligger følgende proces, hvori der løbende har været en dialog mellem KFU, BUS og VI:

1. Politiske drøftelser mellem KFU og VI
2. Forår 2014 indgås aftale om, at Viborg Idrætsråd undersøger området med primær fokus på energibesparelsestiltag og sekundært forbedringer af klubhuse med en energimæssig vinkel
3. Drøftelse mellem BUS, KFU og VI om de grundlæggende elementer og dilemmaer, samt perspektiverne i undersøgelsen
4. Viborg Idrætsråd indgår samarbejdsaftale med Viborg Fjernvarme
5. Møde med alle foreninger om principper og fremgangsmåde - afholdes i samarbejde mellem KFU, BUS, VF og VI (11. september)
6. Med reference til møde med alle foreninger konstrueres model til håndtering af ansøgninger til forbedringer af klubhuse med en energimæssig vinkel (august)
7. Gennemførelse af fase 1 (2014/15)
    a. Behandling af ansøgninger
    b. Rapportering til KFU (april)
    c. Justering af modellens principper og fremgangsmåde
8. Gennemførelse af fase 2 (2015/16)
    a. Behandling af ansøgninger
    b. Rapportering til KFU (april)
    c. Justering af modellens principper og fremgangsmåde
9. Samarbejdsaftale med Energistyrelsen, der ønsker at afklare om modellen kan blive inspirationsmodel for andre kommuner
10. Gennemførelse af fase 3 (2016/17)
    a. Behandling af ansøgninger
    b. Rapportering til KFU (maj)
    c. Justering af modellens principper og fremgangsmåde
11. Gennemførelse af fase 4 (2017/18)
    a. Behandling af ansøgninger
    b. Rapportering til KFU (maj)
    c. Justering af modellens principper og fremgangsmåde

Møde med alle foreninger: *analysemodel og valgsituationer*

På møde med foreningerne drøftede vi energibesparelsestiltag, og forbedringstiltag i klubhuse med energimæssig vinkel.

Forbedringstiltag med energimæssig vinkel

Vi drøftede principielle emner som fx grundlæggende forhold i klubhuse/hytter i Viborg Kommune, indbyrdes prioritering af forskellige forbedringsopgaver i forhold til funktionalitet på klubfaciliteten, egenfinansiering og beregningsmodel til sammenligning

mellem klubberne.

Resultater af ovennævnte drøftelser er konkretiseret i bilag 1, der dels viser beregningsformlen til sammenligning af klubfaciliteter, gruppering af opgavetyper (grøn, gul, rød), tilskudsprocenter og tager højde for særlige forhold, jf. parternes principielle drøftelser. På baggrund af disse data er alle sager behandlet og indstillet til drøftelse i Idrætsrådets bestyrelse. Bestyrelsen har udarbejdet indstilling, jf. bilag 2, hvor en række foreslåg imødekommet.

Energibesparelsestiltag

I dialog mellem KFU, BUS, Viborg Fjernvarme og VI blev der valgt en ramme for investeringerne, således at alle energibesparelsestiltag, hvor investeringen er betalt tilbage inden for en 7-årig periode imødekommes. Dette blev i fase 2 udvidet til en 10 årig periode. Investeringer med en længere tilbagebetalingstid afvises i første omgang, men overgår til kategorien forbedringstiltag.

Grundlæggende blev på mødet aftalt parterne imellem, at vi ift. energibesparelsestiltag arbejder med en fordelingsnøgle, der matcher lokaletilskuddet, således at kommunens andel af investeringerne udgør 73 % og foreningernes udgør 27 %.

På mødet præsenterede Viborg Fjernvarme en model for undersøgelse af klubbens energitilstand i forhold til vand, varme og el. Modellen indeholder viden og vejledning til klubberne, således at de selv kan lave en første inspektion af energiforholdene i deres klubhus.

Besigtigelse & rådgivning: Frivillige energikonsulenter

På baggrund af klubbernes første egen inspektion bestilte klubberne en af idrætsrådets frivillige energikonsulenter til besigtigelse af klubbens facilitet og vejledning i forhold til udfyldelse af ansøgningsskema.

De frivillige energikonsulenter har behandlet 35 faciliteter i fase 4. Besøgende hos ansøgerne er typisk gennemført i weekender og hverdagsaftener, hvor klubberne har haft mulighed for at mødes med de frivillige energikonsulenter og har typisk haft en varighed af 1-2 timer. Forinden besøgene er der udvekslet relevante data. Efter besøget har klubberne udfyldt ansøgningsskema, herunder indhentet tilbud på relevante tiltag.

Viborg Fjernvarme har stået for oplæring af de frivillige energikonsulenter med udgangspunkt i dels modellen for undersøgelse af klubbernes energitilstand, viden om nødvendige data for udarbejdelse af beregninger vedr. tilbagebetalingstider, samt en specialudviklet værktøjskasse indeholdende materialer til indhentelse af energidata.

Energikonsulenterne har stillet sig til rådighed med baggrund i en vis forhånds viden på området så de kunne "opgraderes" til konsulentniveau. Samtidig er energikonsulenterne sammenfaldende med de personer i Viborg Idrætsråds bestyrelse, der har været de gennemgående politiske aktører i undersøgelsesdesign og sagens idrætspolitiske behandling.

Beregninger & kontrol

Viborg Fjernvarme har været en central aktør i hele processen. De har bl.a. bidraget med viden, oplæring og udstyring af konsulenter, gennemførelse af beregninger og kontrol af data på baggrund af idrætsrådets klargjorte data (bygningsdata, forbrugshistorik, priser, mv.). Med udgangspunkt i præcise formler for hvert enkelt tema (fx rørisolering, loftsisolering, tætning, cirkulationspumpe, konvertering af el varme, vandspare, el-pærer, mv.) er nøgledata til den endelige indstilling fremkommet.

Viborg Fjernvarme undersøger endvidere mulighed for at indhente tilskud fra Energistyrelsen for hver enkelt ansøgning.

Udbredelse

Primo 2017 er der endvidere indgået samarbejdsaftale med Energistyrelsen. Styrelsen ønsker at afklare om modellen kan blive inspirationsmodel for andre kommuner og der udarbejdes en evalueringsrapport (ultimo 2018), der skal afklare ovenstående.

Det bemærkes, at der i samarbejdet er ekstra fokus på en håndholdt metodik, der sikrer, at alle klubber uanset organisatorisk styrke kan blive en del af et energioptimeringsforløb, herunder sikre, at der er viden om relevante indsatser.

Indstilling

Følgende data er således til rådighed i forhold til en prioritering af ønskerne:

- Besigtigelse af anlægget
- Indhentede tilbud på opgaverne
- Tilbagebetalingstiden for investeringen
- Beregningsformlen til sammenligning af klubfaciliteter
- Gruppering af opgavetyper og tilskudsprocenter
- Særlige forhold

Bilag 3 præsenteres analysens indstilling.

Det bemærkes, at det tager tid at få alle foreninger (og dermed klubhuse) i tale. 81 ud af 130 foreningsklubhuse/hytter har søgt om midler til energimæssige tiltag i undersøgelsens fase 1 (2015/16), fase 2 (2016/17), fase 3 (2017/18) og fase 4 (2018/19). Der er således grund til at

forvente, at endnu flere foreninger vil efterspørge medfinansiering til energibesparende tiltag i deres klubhuse i takt med den øgede synlighed, som realisering af de første investeringer, vil betyde.

Endvidere ligger indstillingen op til, at der i den kommende periode arbejdes med en strakspulje, der via en håndholdt metodik uden ansøgningsfrist kan understøtte, at alle klubber får handlet på mindre energibesparende tiltag med en kort tilbagebetalingstid. Klubberne får svar umiddelbart efter besigtigelsen.

I forhold til de kommende år, er Viborg Idrætsråd allerede bekendte med en række forbedringsønsker og projekter, der er under drøftelse i de enkelte klubber. Vi anbefaler derfor, at KFU fortsat sikrer en væsentlig pulje til dette formål i de kommende 3 budgetår. Det må forventes, at der kommer yderligere ansøgninger til formålet i takt med, at det generelle fokus på energi og energimæssige forbedringer fastholdes. Alle behov kan dog ikke forventes at være gyldige ud fra de kriterier, som klubberne har drøftet.